
ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ В УМОВАХ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Андрющенко К. А., Шергіна Л.А., Теплюк М.А.

Вектори реалізації соціально-економічного розвитку регіону в умовах публічного управління та трансформації конкурентоздатності територій безпосередньо пов'язані з напрямом стратегічного розвитку. Для підвищення конкурентоспроможності регіонів була прийнята Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року, яка направлена на забезпечення реалізації цілей державної регіональної політики та основні завдання центральних, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, а також передбачає узгодженість державної регіональної політики з іншими державними політиками, які спрямовані на територіальний розвиток.

Одна із цілей підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів передбачає розвиток державно-приватного партнерства шляхом посилення взаємодії в системі «органи місцевого самоврядування — бізнес — територіальна громада». Шляхом використання механізму державно-приватного партнерства для модернізації та оптимізації роботи всіх сфер, а саме: забезпечення створення системи підготовки фахівців з питань управління інвестиційними проектами, у тому числі в рамках державно-приватного партнерства та створення умов для розвитку міжрегіональної та міжнародної кооперації з реалізації інвестиційних проектів, у тому числі в рамках державно-приватного партнерства.

На 1 січня 2018 року на засадах державно-приватного партнерства, за уточнюючими даними, на підконтрольній Україні території було укладено 191 договір, з яких реалізуються 182 (157 договорів концесії, 24 договори про спільну діяльність, один договір державно-приватного партнерства), а 9 договорів не реалізуються (4 договори – закінчено термін дії, 3 договори – розірвано, 2 договори – призупинено) [1].

Зазначені договори реалізуються в наступних сферах господарської діяльності:

- оброблення відходів (116 договорів, що становить 64,7% від загальної кількості);

- збір, очищення та розподілення води (39 договорів, що становить 21,4% від загальної кількості);
- будівництво та/або експлуатація автострад, доріг, залізниць, злітно-посадкових смуг на аеродромах, мостів, шляхових естакад, тунелів і метрополітенів, морських і річкових портів та їх інфраструктури (7 договорів, що становить 3,9% від загальної кількості);
- виробництво, транспортування і постачання тепла (10 договорів, що становить 5,5% від загальної кількості);
- виробництво, розподілення та постачання електричної енергії (2 договори, що становить 1,1% від загальної кількості);
- управління нерухомістю (2 договори, що становить 1,1% від загальної кількості);
- пошук, розвідка родовищ корисних копалин та їх видобування (1 договір, що становить 0,6% від загальної кількості);
- інші (3 договори, що становить 1,7% від загальної кількості) [1].

В багатьох роботах акцентується увага на державно-приватному партнерстві як механізмі реалізації соціально-економічного розвитку регіону в умовах публічного управління. Різні аспекти державно-приватного партнерства досліджують такі вітчизняні науковці, як Геєць В.М., Данилишин Б.М., Шилепницький П. І., Горожанкіна М. Є., Павлюк А. П., Зелінська А. М., Островський І. А., Качала Т. М. та ін. Ряд вчених приділяли увагу дослідженню механізмів державно-приватного партнерства за кордоном та методів його використання в Україні. Разом з тим бракує системних наукових досліджень з питання державно-приватного партнерства в процесі реалізації соціально-економічного розвитку регіону.

Трактуючи поняття державно-приватного партнерства в широкому розумінні, науковці Павлюк К.В. та Павлюк С.М. виділили конструктивну взаємодію держави, приватного сектору, громадянських інститутів в економічній, політичній, соціальній, гуманітарній та інших сферах суспільної діяльності. Розглядали державно-приватне партнерство як суспільно-приватне партнерство, визначаючи його як конструктивне співробітництво держави, суб'єктів підприємницької діяльності і громадянських інститутів в економічній, політичній, соціальній, гуманітарній та інших сферах суспільної діяльності для реалізації суспільно значимих проектів на засадах пріоритетності інтересів держави, її політичної підтримки, консолідації ресурсів сторін, ефективного розподілу ризиків між ними, рівноправності і прозорості відносин для забезпечення поступального розвитку суспільства [2, с. 11].

В дослідженнях Данилишина Б.М. механізм державно-приватного партнерства розглянуто, як одна з форм взаємодії держави та приватного сектору економіки, що дає кращі можливості отримати бажаний рівень

ефективності під час реалізації важливих для всієї країни масштабних проектів [3].

Досліджуючи соціально-економічний розвиток регіонів України, вітчизняні науковці та практики І.С. Благун, Г.В. Возняк, М.О. Кизим, О.В. Козирева, М.М. Одінцов, Т.М. Одінцова, І.Б. Семигуліна, І.З. Савчин, С.М. Ткач, І.В. Ярошенко висвітлювали різноманітні аспекти соціально-економічних явищ та процесів на регіональному рівні (таблиця 1).

Таблиця 1

Різнманітні аспекти соціально-економічних явищ та процесів на регіональному рівні

№ з/п	Дослідники	Аспекти соціально-економічних явищ та процесів
1	2	3
1	І.В. Ярошенко	- оцінка динаміки та тенденцій розвитку регіонів; - пропозиції у вирішенні проблемних питань соціально-економічного розвитку регіонів України в умовах кризових суспільно-політичних то соціально-економічних процесів: створення системи моніторингу, аналізу, оцінки та прогнозування соціально-економічного розвитку регіонів та територій; створення системи коротко-, середньо- та довгострокового прогнозування соціально-економічного розвитку країни, регіонів та територій з урахуванням особливостей та специфіки власного регіонального потенціалу, системи формування пріоритетних напрямів розвитку, у тому числі для подолання надмірних диспропорцій окремих адміністративно-територіальних одиниць, зокрема сільських та депресивних територій [4, с. 31]
2	І.С. Благун	- визначено, що диференціація регіонів та її негативні наслідки є однією з основних причин формування концепції конвергентного розвитку регіонів України; - основне завдання регіональної політики - обмеження масштабів диспропорцій в економічному розвитку регіонів, - необхідність в стимулюванні розвитку окремих регіонів через залучення інвестицій; - державна підтримка окремих регіонів; - сприяння інноваційному розвитку регіонів; - умови виникнення і фактори розвитку полюсів зростання регіонального галузевого виробництва [5, с. 94]
3	М.М. Одінцов, Т.М. Одінцова	- виявлення регіональних полюсів зростання за розробленою методикою на основі кореляційно-регресійного аналізу функціонуючих економічних моделей регіонів України [6, с. 96]

1	2	3
4	С.М. Ткач	- виділення ключових чинників державного рівня, які впливають на конкурентоспроможність промисловості регіонів України; - виокремлення макrorівневих чинників впливу, які створюють несприятливі умови для формування конкурентоспроможності промисловості: нестабільна політична та економічна ситуацію; високий рівень тінізації економіки, корупції та бюрократії, проблемний доступ промислових підприємств до кредитів; низький рівень державної підтримки інноваційної діяльності підприємств та нових форм просторової організації бізнесу [7, с. 119]
5	Г. В. Возняк	- дослідження неспроможності виконання функцій вітчизняною системою фінансового вирівнювання; - оцінка динаміки та структури міжбюджетних трансфертів; - виокремлення недоліків у сфері міжбюджетних відносин: надмірна централізацію фінансових ресурсів регіонів і трансфертна залежність; розбалансованість і низька дохідна спроможність місцевих бюджетів; недосконалі механізми розрахунку трансфертів і терміни їх перерахування [8, с. 26]
6	М.О. Кизим	- визначення інструментів дослідження міжрегіональної нерівномірності соціально економічного розвитку : моделей, заснованих на концепції конвергенції, яка полягає в процесі зближення в часі соціально-економічних показників розвитку регіонів до певного рівня [9, с. 111]

Проведені дослідження підтверджують необхідність постійного вивчення соціально-економічного стану регіонів на основі останніх статистичних даних для планування їх подальшого розвитку і взаємодії. Актуальність цієї проблеми та ряд полемічних аспектів, що мають місце в публікаціях, зумовили вибір тематики дослідження.

Нині існують серйозні проблеми, що суттєво гальмують упровадження державно-приватного партнерства в практичну діяльність, а саме:

- брак висококваліфікованих і авторитетних спеціалістів-практиків на регіональному і місцевому рівнях та відсутність відповідної інформаційної політики стосовно просування соціально-економічних переваг державно-приватної взаємодії;

- необхідність зрушень в організації управління державно-приватним партнерством, розуміння нового розподілу ролей та прийняття його інституціональних засад.

Метою даного дослідження є вивчення переваг та недоліків застосування державно-приватного партнерства як механізму реалізації соціально-економічного розвитку регіону в умовах публічного управління.

Для досягнення поставленої мети було вирішено такі завдання:

- проведено аналіз механізмів регулювання соціально - економічного розвитку регіону за рахунок державно-приватного партнерства;
- визначення форм державно-приватного партнерства та механізму забезпечення державно-приватного партнерства в органах місцевого самоврядування.

В регіонах України існує нестача об'єктів транспортно-логістичної інфраструктури, завдяки чому вона займає одне з найнижчих показників серед розвинених країн. Проблема дорожніх покриттів стоїть особливо гостро. Завдяки розвитку транспортної інфраструктури в регіонах при використанні державно-приватного партнерства (в подальшому - ДПП) збільшиться вантажоперевезення через територію. Використання ДПП при будівництві доріг в регіоні допоможе розвитку міських господарств і міст, а в майбутньому і розвитку міської інфраструктури.

Державно-приватне партнерство - це взаємовигідне, офіційно документоване партнерство бізнесу і держави для реалізації соціально значущих і економічно важливих проєктів на державному, регіональному та місцевому рівнях [10].

Успішна розробка механізмів ефективної взаємодії приватного бізнесу з державою в форматі ДПП безпосередньо залежить від узгодження інтересів партнерів, обліку можливих перешкод і ризиків, розподілу соціальної відповідальності. В процесі соціологічного аналізу визначається соціальна оцінка механізму ДПП, розробляються і реалізуються проєкти і, перш за все ті, що представляють суспільну значимість.

У числі найбільш серйозних проблем визначається тенденція взаємної недовіри між представниками бізнесу та держави, що сприяє зростанню транзакційних витрат, зниження можливості формування нових орієнтованих на реалізацію інноваційних проєктів структур. З цим пов'язано, зокрема, збільшення формалізму при комунікації, затримки розвитку інновацій, а в ряді випадків блокування самої можливості їх реалізації. Можливість оцінки ефективності заявлених бізнесом пропозицій девальвується при недостатньому досвіді і кваліфікації у замовника в особі представників держави. Результати проведених соціологічних досліджень дозволяють виділити найбільш поширені ризики: 1) політичні ризики, тобто ризики, які в проєктній документації по контрактам враховуються в найменшій мірі; 2) ризики затримок у прийнятті необхідних рішень по реалізації проєкту уповноваженими державними чиновниками.

Зазначено, що для сучасної ситуації в країні особливо актуально створення і вдосконалення системи незалежної оцінки проєктів на

принципах державно-приватного партнерства. Ефективна реалізація проектів передбачає не тільки участь працівників та їх представників, але і громадськості. Підвищення інформаційної відкритості, публічності, прозорості проектів, що реалізуються на принципах державно-приватного партнерства, участі представників інститутів громадянського суспільства і жителів відповідних територій сприятиме створенню механізму ефективного контролю за їх розробкою і реалізацією [11].

Ця проблема актуалізована протиріччям, характерним для значної частини регіонів: досить високий інноваційний потенціал при невідповідному рівні розвитку інфраструктури, який не дозволяє ефективно для регіону і вигідно для підприємців та інвесторів конвертувати цей потенціал у високі технології.

До 2018 року в соціальній сфері проявилось погіршення показників по ключовим координатам розвитку [12]. У числі найбільш складно розв'язуваних проблем виявилися: стан дорожньої мережі, інженерної, комунальної інфраструктури, благоустроїв, забезпеченість населення сучасною спортивною інфраструктурою. Осмислення і оцінка ситуації, що склалася на рівні регіональної політики дозволили сформулювати ряд ключових напрямків у стратегії соціально-економічного розвитку регіону. Одне з пріоритетних завдань - розширення практики взаємодії органів державної влади з приватним капіталом. Найбільш оптимальною технологією, де сходяться інтереси влади, бізнесу та суспільства у вирішенні такого масштабного загальнодержавного завдання є особливі економічні зони (ОЕЗ). Це не тільки інструмент диверсифікації економіки, а й інститут розвитку регіонів України. Бо більшість регіонів мають високий промисловий потенціал та інвестиційну привабливість.

Серед сприятливих для реалізації цього проекту умов можна виділити наступні: а) диверсифікована промисловість, що включає галузі від агропромислового комплексу та харчової промисловості до нафтопереробки та машинобудування; б) наявність адекватного науково-технічного, професійного і трудового потенціалу, високий трудовий і освітній потенціал; в) вигідне економіко-географічне положення і наявність потужної транспортно-логістичної інфраструктури; г) незначний інтегральний ризик, розрахований за сукупністю економічного, політичного, соціального, екологічного ризиків [13, с. 220].

З огляду на специфіку регіону, його виробничий і науковий потенціал, регіональна влада може сконцентрувати зусилля на двох ключових напрямках. Один з них - механізм формування промислових кластерів на рівні регіону як спосіб підвищення інноваційної активності підприємства, а також конкурентоспроможності та сталого розвитку регіону.

Важливу роль відіграє підхід, заснований на принципах стратегічного управління проектами, комплексної оцінки стану та ефективності системи

державно-приватного партнерства та його динаміки на рівні регіону, з метою вироблення рекомендацій щодо оптимізації зазначеної діяльності [14, с. 27]. В основу запропонованого підходу закладена система критеріїв оцінки, заснована на тих цілях, на реалізацію яких з точки зору суспільної доцільності орієнтоване державно-приватне партнерство на рівні регіону, і відповідна система показників. Серед них такі критерії, як підвищення конкурентоспроможності регіону; розвиток інноваційного потенціалу та капіталу; ефективність використання ресурсів; підвищення якості товарів, робіт, послуг; розвиток інфраструктури; розвиток трудового потенціалу та капіталу; соціальна відповідальність держави і бізнесу, а також відповідні їм фактори і показники.

Актуальність даної позиції з питання про необхідність такої системи полягає в тому, що існуюча затверджена методика визначення рейтингів регіонів за рівнем розвитку ДПП носить інструментальний характер, має значення для періоду становлення ДПП в Україні, проте не дозволяє відстежувати вектор розвитку цієї системи з точки зору відповідності обраним цілям.

Тим часом, зазначається, що цілі розвитку системи ДПП як соціального інституту і цілі сторін у платних інфраструктурних проектах, що реалізуються на принципах державно-приватного партнерства, далеко не ідентичні. При всіх зазначених обмеженнях система ДПП конструктивна в силу своєї соціальної спрямованості, створення об'єктів сучасної інфраструктури з високими споживчими і експлуатаційними характеристиками, що забезпечують якість надаваних населенню послуг.

Форм державно-приватного партнерства, як запозичених з-за кордону, так і спеціально розроблених і прийнятих до використання в Україні, безліч, причому не всі вони офіційно визнані «формами ДПП» [15].

Даний факт є логічним наслідком того, що ДПП як самостійний міжгалузевий правовий інститут до теперішнього часу не має належної наукової розробки.

Однією з найбільш яскраво виражених і широко використовуваних в теперішній момент форм ДПП є цільові програми (далі також - ЦП). Віднесення цільових програм до форм державно-приватного партнерства обумовлюється тим, що ініціатива постановки проблемного питання для розв'язання програмним методом може належати не тільки якому-небудь владному органу, а й іншим учасникам - фізичним та / або юридичним особам. Держава, на підставі одного з принципів побудови відносин в галузі ДПП, а саме принципу кореляції, надає зацікавленій особі вже на початковому етапі співробітництва право бути паритетним суб'єктом майбутніх взаємовигідних правовідносин.

В процесі затвердження цільової програми державний замовник, відповідальний надалі за реалізацію ЦП, має право передати частину своїх

функцій третій особі (безпосередньо не бере участі в підготовці концепції або проекту ЦП). Відносини з надання частини державних повноважень іменуються, як уже зазначалося, раніше «аутсорсингом». Світовий досвід свідчить про те, що «аутсорсинг» дозволяє підвищити ефективність здійснення адміністративно-управлінських процесів, більш ефективно контролювати витрати діяльності, фокусувати увагу органів виконавчої влади на основній діяльності, підвищити якість послуг, забезпечити доступність нових технологій, скоротити капітальні витрати та ін. [16, с. 98].

Одним з істотних умов реалізації функцій української держави (особливо економічної функції) є початок розробки більшості концепцій ЦП, коли використовується можливість залучення позабюджетних коштів - недержавних фінансових ресурсів. В економічному аспекті залучення «сторонніх» інвесторів - одна з основних цілей партнерства. Орієнтуючись на фінансове співробітництво, держава має можливість зменшити внесок в програму, направивши вивільнені фінансові кошти на розвиток питань, що не передбачають додаткового «приватного» вкладення, або раптово виникають в будь-якій області і потребують вирішення в першу чергу.

Таким чином, ЦП — ефективний спосіб адресного, в першу чергу, економічного впливу держави на першочергові загальнокорисні цілі для підтримки та участі недержавних інвесторів при реалізації соціально-економічного розвитку регіону в умовах публічного управління.

При розробці і реалізації цільових програм профільні зацікавлені органи виконавчої влади з урахуванням ініціативних пропозицій повинні керуватися наступними принципами:

- рішення пріоритетних, великомасштабних, найбільш важливих для держави соціально-економічних, оборонних, інвестиційних і науково-технічних, природоохоронних та інших важливих завдань;
- узгодження фінансових, матеріальних і трудових ресурсів з метою їх найбільш ефективного використання;
- комплексність і економічна безпека програм;
- узгодженість і системність вирішення поставлених проблем;
- досягнення необхідного результату у встановлені програмою терміни [17].

Перераховані вище принципи є базовою складовою аналізу проблемних питань з точки зору похідних від цих принципів чинників значущості; можливості або неможливості вирішення проблеми комплексними методами в певні терміни за рахунок використання діючих ринкових механізмів; нічого принципово нового і високої ефективності технічних, організаційних та інших заходів; необхідності координації міжгалузевих зв'язків технологічно пов'язаних галузей і виробництв для вирішення зазначеної проблеми.

Витоки інституту довірчого управління лежать в римському праві. Саме в цій правовій системі знайшли свій початок багато відомих в даний час норм, правовідносин і правових інститутів. Вперше концепція довіреність управління чужим майном, що має фидуціарну основу, була застосована в період правління імператора Августа Цезаря [18, с. 136].

З плином часу правовідносини видозмінювалися і під впливом специфіки тієї чи іншої правової системи прийняли різні правові форми. Так, в англо-американській правовій сім'ї широко застосовується інститут трасту (довірчої власності). У країнах же романо-германської правової сім'ї схожий правовий інститут іменується «довірчим управлінням». Основною відмінністю трасту від довірчого управління є можливість поділу прав власника майна між засновником трасту і довірчим власником.

Договір довірчого управління у відносинах ДПП гармонійно поєднує диспозитивні початки взаємодії різних господарюючих суб'єктів з підпорядкуванням імперативним нормам, встановленим державою. При реалізації функцій держави особливу увагу слід приділити взаємодії при здійсненні партнерства держави та інших зацікавлених суб'єктів. Саме співпраця на основі взаємного волевиявлення сторін відображає специфіку відповідної групи форм правовідносин в області державно-приватного партнерства, до якої відноситься договір довірчого управління майном.

Держава - це певний спосіб організації суспільства, організація публічної політичної влади, що розповсюджується на все суспільство, виступає його офіційним представником і спирається в необхідних випадках на засоби і заходи примусу. Метою існування держави як правової організації, що має міцний правовий зв'язок зі своїми громадянами в вигляді взаємних прав і обов'язків.

Основними обов'язками держави є: визнання, дотримання і захист прав і свобод людини і громадянина; створення умов забезпечувати гідне життя і розвиток людини; захист усіх існуючих форм власності як основи стабільного розвитку ринкових відносин; соціальний захист населення; створення сприятливих екологічних, економічних умов для розвитку культурної, здорової особистості. Будучи найбільшим власником матеріальних і нематеріальних ресурсів, держава покликана використовувати ці ресурси для досягнення встановлених соціально значущих завдань.

У разі участі держави в цивільному діалозі, вона виступає як рівноправний суб'єкт права і підпорядковується встановленим правовим нормам. Підприємницька діяльність не здійснюється державою. У виняткових випадках вона дозволена для спеціально заснованих організацій, в яких отриманий прибуток спрямовується до відповідного бюджету як одна з форм доходів і витрачається в подальшому на спеціально визначені цілі поліпшення добробуту суспільства і особистості.

Керуючись метою ефективного використання належного їй майна для досягнення суспільного блага, держава ініціативно виявляє бажання до співпраці з іншими зацікавленими особам, що володіють спеціальною правосуб'єктністю. З метою взаємодії господарюючих суб'єктів не видається спеціальний загальнообов'язковий нормативний правовий акт, ухвалення якого залежить від волі одного суб'єкта. Підписується договір - угода, що встановлює права і обов'язки для двох і більше суб'єктів, для укладення якого необхідна узгоджена воля більш ніж однієї особи.

Договір довірчого управління майном - комплексний правовий інститут, що поєднує норми різних договорів та інститутів. Це і договір комісії, і договір доручення. Крім того, є подібності до агентського договору, договором на оплатне надання послуг, орендним договором. У договорі довірчого управління є загальні риси з договором поруки, в частині, що стосується відповідальності довірчого керуючого перед третіми особами.

В Україні державно-приватне партнерство здійснюється в наступних основних формах:

1. Укладення договорів про реалізацію проєктів, в яких в якості рівноправних партнерів беруть участь: структури державної (регіональної) або органів місцевої влади і приватні компанії (реалізуються на основі концесійних угод, угод про розподіл продукції, орендних, інвестиційних та інших форм договорів).

2. Використання коштів Інститутів спільного інвестування (корпоративні інвестиційні фонди, пайові інвестиційні фонди) України та інших джерел державного фінансування для підтримки реалізованих приватним бізнесом великих проєктів в стратегічних напрямках.

3. Створення корпорацій зі змішаним державним і приватним капіталом для розвитку пріоритетних галузей економіки (авіабудування, суднобудування та ін.).

4. Взаємодія державного та приватного капіталу з метою інноваційного розвитку національної економіки, що здійснюється шляхом формування різних кластерів.

5. Співпраця держави і бізнесу в розвитку соціальної сфери, при якому бізнес самостійно і за свій рахунок реалізує проєкти в областях, пріоритетних для держави і суспільства.

Проведений аналіз наявної законодавчо-нормативної бази та конкретних заходів, прийнятих в Україні на державному рівні і в регіонах, показує:

1. ДПП сьогодні реально включено в економічну політику країни як на державному, так і на регіональному рівнях.

2. В Україні складається своє, багато в чому унікальне розуміння форм, методів і механізмів реалізації ДПП, в тому числі на регіональному рівні.

3. Йде досить активне формування правової бази ДПП на державному і регіональному рівнях.

Для України на сьогодні невирішеною проблемою залишається відсутність широкої вітчизняної практики залучення ДПП в трансформаційні перетворення вітчизняної економіки, недостатність теоретичних досліджень форм, методів і сфер застосування ДПП. Напрями регіональної політики, реалізація яких, на наш погляд, можлива і доцільна через механізми державно-приватного партнерства: транспорт, регіональна і місцева транспортна інфраструктура і транспорт, включаючи залізничний, автомобільний, повітряний, водний транспорт, підземний (метрополітен) і інший наземний транспорт загального користування; в тому числі і об'єкти водо-, газо-, енерго- і теплопостачання; водовідведення, забезпечення функціонування та благоустрою житлового фонду і території міст; енергетика, об'єкти енергопостачання, включаючи енергогенеруючі системи, а також системи передачі і розподілу різних видів енергії; зв'язок, об'єкти стаціонарної та рухомого зв'язку, телекомунікації; нерухомість, об'єкти нерухомості, що перебувають у власності регіону, включаючи об'єкти історико-культурної спадщини [3].

Таким чином, аналізуючи вітчизняний досвід становлення ДПП, роботи вчених і практиків в даній сфері, робимо висновок про те, що однією з основних проблем вітчизняного ДПП сьогодні є сформоване у більшості його учасників розуміння ДПП як форми участі бізнесу у вирішенні проблем загальнодержавного масштабу переважно за рахунок бюджетних коштів. Разом з тим, таке вузьке трактування ДПП видається не зовсім правильним.

Взаємодія держави і приватного сектора для вирішення суспільно значущих завдань має давню історію в багатьох країнах, в тому числі, і в Україні. Проте, актуальним такий вид взаємодії держави і бізнесу став в останні десятиліття. З одного боку, ускладнення соціально-економічної ситуації в країні ускладнює виконання власне державою суспільно значущих функцій. З іншого боку, бізнес зацікавлений в нових об'єктах для інвестування [17].

Існуючі в даний час в Україні форми державно-приватного партнерства можна поділити на три групи:

- група імперативних форм - для появи таких форм співробітництва необхідним є волевиявлення держави та утвердження правовідносин в даній формі розпорядчим нормативно-правовим актом;

– група змішаних форм - ініціатива взаємодії в змішаних формах будь-якого суб'єкта правовідносин, але для виникнення правової конструкції потрібне прийняття спеціального акту держави;

– група диспозитивних форм - дані форми підпорядковані нормам цивільного права, в разі участі в таких формах партнерства держава виступає в якості рівноправного члена; в деяких випадках прийняття правового акту потрібно тільки для закріплення обраної форми взаємовідносин.

Таким чином, в силу специфічного предмета і методів правового регулювання правовідносини в сфері державно-приватного партнерства мають характерні риси. Інститут ДПП, поєднуючи і трансформуючи норми різних галузей права, створює правові форми в залежності від потреб співпраці суб'єктів.

Дана форма державно-приватного партнерства є основою більш динамічного розвитку стійких довірчих відносин між державою та іншими зацікавленими господарюючими суб'єктами.

Література

1. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://me.gov.ua/documents/detail?lang=uk-ua&id=ed00a2ba-480a-4979-84ebd610a0827a8c&title=zagalniogliad&showMenuTree=true>
2. Павлюк К. В. Сутність і роль державно-приватного партнерства в соціально-економічному розвитку держави / К. В. Павлюк, С. М. Павлюк // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2010. – Вип. 17. – С. 10-19.
3. Данилишин Б. Державно-приватне партнерство – стратегічна форма взаємодії влади і бізнесу // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://news.yurist-online.com/news/kmu/2>
4. Ярошенко І.В. Соціально-економічний розвиток регіонів України в умовах зовнішніх та внутрішніх викликів / І.В. Ярошенко, І.Б. Семигуліна // Бізнес-інформ. – 2016. – № 7. – С. 28–39.
5. Благун І.С. Концепція конвергентного розвитку регіонів України / І.С. Благун, І.З. Савчин // Бізнес інформ. – 2016. – № 11 – С. 92–97.
6. Одинцов М.М. Полюса роста регионального и национального производства как основа экономического развития / М.М. Одинцов, Т.М. Одинцова // Бізнес інформ. – 2017. – № 1. – С. 94–101.
7. Ткач С.М. Макрорівневі чинники впливу на конкурентоспроможність промисловості регіонів України / С.М. Ткач // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2016. – № 2. – С. 117–128.
8. Возняк Г.В. Бюджетне вирівнювання в системі фінансового забезпечення розвитку регіонів України: сучасний стан і вектор розвитку / Г.В. Возняк // Проблеми економіки. – 2016. – № 3. – С. 24–30.

9. Кизим М.О. Оцінка β -конвергенції соціально-економічного розвитку регіонів України / М.О. Кизим, О.В. Козирева // Проблеми економіки. – 2016. – № 3. – С. 104–114.
10. Закон України «Про державно-приватне партнерство» від 1 липня 2010 року № 2404-VI / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nau.ua/druk.php?name=332930-01072010-0.txt>.
11. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року. Документ 385-2014-п, чинний, поточна редакція — Редакція від 12.01.2018, підстава 1089-2017-п / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [\[http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF\]](http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF)
12. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
13. Качала Т. М. Розвиток державно-приватного партнерства в житлово-комунальному господарстві регіону: проблеми та перспективи / Т. М. Качала // Формування ринкової економіки : [зб. наук. праць]. – К., 2010. – № 23. – С. 218-223.
14. Андрющенко Е.А. Государсартнерство: анализ мирового досвіду та шляхи розвитку в Україні [Електронний ресурс] / Г. Павлова. – Режим доступу: [\[http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/putp/2011-3/doc/3/02.pdf\]](http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/putp/2011-3/doc/3/02.pdf).
15. Плюта В. Сравнительный многомерный анализ в экономических исследованиях: Методы таксономии и факторного анализа / В. Плюта ; пер. с пол. В.В. Иванова ; науч. ред. В.М. Жуковский. – М. : Статистика, 1980. – 151 с.
16. Щодо розвитку державно-приватногопартнерства как один из механизмов развития производственной инфраструктуры / Е.А. Андрющенко // Перспективные разработки науки и техники. - 07-15 ноября 2013 г. - №10, Польша.- С. 26-29.
17. Павлова Г.О. Державно-приватне п
18. партнерства як механізму активізації інвестиційної діяльності в Україні. Аналітична записка [Електронний ресурс] // Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України [сайт]. – Київ. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/816/>.
19. Yescombe E. R. Public-Private Partnerships: Principles of Policy and Finance / E. R. Yescombe [UK First edition]. – London: Yescombe Consulting Ltd, 2007. – 368 p.